

IV

ZAŁOŻENIA ROZWOJU GMINY

1. WNIOSKI Z DIAGNOZY STANU - ZAKŁADANE KIERUNKI ROZWOJU GMINY

Na podstawie przeprowadzonej analizy uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przestrzennych gminy, zebranych wniosków do studium oraz przeprowadzonych rozmów z Zarządem Gminy i badań ankietowych z mieszkańcami określone zostały kierunki rozwoju gminy Gidle. Są to:

1. Aktywizacja społeczna celem stworzenia nowych miejsc pracy, zmniejszenia bezrobocia i poprawy poziomu życia na terenie gminy.

2. Rozwój gospodarczy - konieczne promowanie nowych form gospodarki rolnej, przetwórczej i stworzenie warunków dla rozwoju agroturystyki i rekreacji.

Koniecznym jest znalezienie nowych kierunków gospodarki rolnej i hodowlanej z możliwością rozwinięcia przetwórstwa. Rolnictwo na terenie gminy jest bowiem w chwili obecnej oparte na małych gospodarstwach ze słabą specjalizacją. Nowe warunki polityczne wymuszą istnienie gospodarstw specjalistycznych o dużym areale (>15ha), dającym zatrudnienie całej rodzinie.

Istnienie na terenie gminy małych kompleksów gleb dobrych klas bonitacyjnych (III - IV) predystynuje ją do rozwoju gospodarki hodowlanej i przetwórczej.

Spółeczność gminy wykazuje zainteresowanie świadczeniem usług agroturystycznych co sprzyja i czyni bardziej celowym rozwój rolnictwa ekologicznego. Oferta zdrowej żywności w gospodarstwach agroturystycznych wzbogaciłaby oferowane usługi dla gości z dużych miast.

3. Rozwój przestrzenny - wielofunkcyjny rozwój obszaru gminy z pełnym programem nowoczesnej infrastruktury technicznej, przygotowanie terenów dla strategicznych inwestorów, jak również pod rozwój małych zakładów o różnorodnej funkcji (nie tylko spożywczej).

Korzystne położenie terenów atrakcyjnych turystycznie i dobra dostępność komunikacyjna powodują, iż obszar gminy leży w strefie zainteresowania rekreacją. Wybudowanie zbiornika retencyjnego, na dość rozbudowanym, naturalnym układzie wodnym podniosłoby walory gminy w tym zakresie (proponowany zbiornik Ojrzeń oraz retencyjny na rzece Warcie). Rozwój turystyki zorientowanej na rodziny z małymi dziećmi (szczególnie mieszkańców Radomska i Częstochowy), w oparciu o pobyty w gospodarstwach produkujących tzw. zdrową żywność ma swój odpowiednik w promowaniu nowych form rolnictwa. Budowa tak modnych ostatnio ścieżek rowerowych, ekologicznych szlaków poznawczych, miejsc zbieractwa, aeroterapii oraz bardziej kosztownych do zorganizowania ośrodków sportów hippicznych, może stać się prawdziwym magnesem dla turystyki krajowej i zagranicznej. Nie można zapominać o ogromnym walorze gminy jakim jest duże nasycenie zabytkami architektury, które nie tylko decydują o wyjątkowości krajobrazu gminy, ale także dają podstawy do rozwoju turystyki. Aby wykorzystać nową szansę rozwoju gminy, konieczne jest wyznaczenie nowych terenów budownictwa letniskowego z bogatym programem rekreacyjnym. Tereny te muszą być wyposażone we wszystkie media infrastruktury technicznej umożliwiające stworzenie dogodnych warunków życia dla mieszkańców i świadczenie usług dla gości na wymaganym poziomie oraz zabezpieczającą na przyszłość ochronę walorów przyrodniczych gminy. Nie wolno zapominać iż teren najbardziej preferowany do rozwoju funkcji rekreacyjnych leży na terenie obszarów predestynowanych do prawnej ochrony przyrody.

Aby to wszystko stało się możliwe, ogromnej wagi nabierają rozpoczęte już przez władze gminy odpowiednie działania promocyjne i organizacja usług turystycznych na odpowiednio wysokim poziomie.

2. ANALIZA ZBIORCZA SWOT DLA GMINY GIDLE

Analiza SWOT jest techniką systematycznego przeglądu otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego prowadząca do wniosków, jakie działania winny być podjęte w celu właściwego rozwoju gminy. Analiza ta umożliwia podział czynników na: zewnętrzne i wewnętrzne oraz negatywne i pozytywne. Otrzymujemy klasyfikację czynników wg. czterech kategorii:

- wewnętrzne o działaniu pozytywnym - mocne strony,
- wewnętrzne o działaniu negatywnym - słabe strony,
- zewnętrzne o działaniu pozytywnym - szansę,
- zewnętrzne o działaniu negatywnym - zagrożenia.

Uwarunkowania wewnętrzne w gminie charakteryzują zasoby rzeczowe, ludzkie, finansowe, oraz kryteria szczegółowe jak: rolnictwo, przemysł, ochrona środowiska, system oświatowy, infrastruktura i zarządzanie gminą. Identyfikacja i analiza szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie gminy polega na określeniu czynników stanowiących otoczenie dalsze (makrootoczenie) i bliższe otoczenie (konkurencyjne).

Czynniki stanowiące makrootoczenie określają możliwości działania i rozwoju gminy, na które gmina nie ma bezpośredniego wpływu, na otoczenie konkurencyjne gmina ma możliwość aktywnego oddziaływania.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p><u>W zakresie środowiska naturalnego i kulturowego</u></p> <p>Brak uwarunkowań przyrodniczych oddziałujących negatywnie na rozwój gospodarczy gminy</p> <p>Duża liczba obiektów zabytkowych będących magnesem do rozwoju turystyki</p> <p>Sprzyjające warunki klimatyczne i ciekawe ukształtowanie terenu dające możliwości rozwoju różnorodnych form zagospodarowania</p> <p>Dobra jakość środowiska naturalnego</p>	<p><u>W zakresie środowiska naturalnego i kulturowego</u></p> <p>Mała ilość dobrych kompleksów gleb</p> <p>Brak naturalnych surowców mineralnych, pokładów kruszyw naturalnych</p> <p>Niekorzystne położenie gminy pod względem dostępności komunikacyjnej (obrzeża województwa łódzkiego - zwiększa ciężenie w kierunku Częstochowy i województwa śląskiego)</p>
<p><u>W zakresie uwarunkowań społecznych</u></p> <p>Rozpoczęcie prowadzenia akcji promocyjnej gminy</p> <p>Pozytywny obraz gminy w środowisku lokalnym i na zewnątrz</p> <p>Istnienie świadomości powszechnej akceptacji dla działań gminy</p> <p>Istnienie zasobów siły roboczej</p> <p>Wysoki współczynnik ludności aktywnej zawodowo</p> <p>Zbilansowany budżet gminy</p>	<p><u>W zakresie uwarunkowań społecznych</u></p> <p>Słabe tempo powstawania nowych miejsc pracy</p> <p>Brak lokalnego kapitału i utrzymujące się wysokie bezrobocie</p> <p>Ukryte bezrobocie w rolnictwie</p> <p>Utrzymywanie się wysokiej liczby bezrobotnych</p> <p>Wysoki udział bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku</p> <p>Mała liczba miejsc pracy (mała mobilność rynku pracy)</p> <p>Słabo rozwinięty sektor prywatny</p>

<p><u>W zakresie rolnictwa i gospodarki żywnościowej.</u></p> <p>Rosnąca liczba podmiotów sektora prywatnego</p> <p>Wyposażenie rolnictwa w maszyny i sprzęt produkcji roślinnej</p> <p>Obecność gospodarstw produkcji tuczniaka wieprzowego (Borki) i gęsi (Stęszów)</p> <p>Ogólnie średni poziom pogłównia bydła oraz istniejące gospodarstwa utrzymujące większe stada (10 gospodarstw po 20 szt. krów - Włynice, Wojnowice, Ojrzeń)</p> <p>Dokształcanie się rolników poprzez uczestnictwo w targach rolniczych i szkoleniach indywidualnych</p> <p><u>W zakresie działalności produkcyjnej, usługowej i handlowej</u></p> <p>Obecność Banku Spółdzielczego</p>	<p>Ograniczona aktywność podmiotów gospodarczych i innych jednostek w kreowaniu nowych miejsc pracy</p> <p><u>W zakresie rolnictwa i gospodarki żywnościowej.</u></p> <p>Rozdrobnienie rolnictwa</p> <p>Brak większych lokalnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego skupujących od rolników produkty z ich gospodarstw i stymulujących rozwój produkcji rolniczej w kierunku poprawy jakości</p> <p>Spadek znaczenia prawidłowej gospodarki hodowlanej i promocji przedsięwzięć zmierzających do poprawy potencjału genetycznego produkcji rolniczej (zanik gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych)</p> <p>Słaby stopień zorganizowania środowiskowego rolników</p> <p><u>W zakresie działalności produkcyjnej, usługowej i handlowej</u></p> <p>Brak na terenie gminy prężnie działających zakładów pracy deklarujących chęć rozwoju</p> <p>Bariery finansowe stojące na przeszkodzie do rozwoju podmiotów produkcyjnych</p> <p>Brak środków pomocniczych</p>
---	--

<p><u>W zakresie infrastruktury technicznej</u></p> <p>Obecność sieci urządzeń infrastruktury technicznej</p> <p>Dość dobre skomunikowanie Gidel i wsi położonych przy utwardzonych drogach przez komunikację PKS (z Radomskiem, Częstochową i Włoszczową)</p> <p>Telefonizacja gminy siecią zautomatyzowaną</p> <p>Dobry stopień elektryfikacji gminy</p> <p>Obecność gminnego wysypiska śmieci</p> <p>Dążenie do realizacji oczyszczalni (w 2000 roku)</p>	<p><u>W zakresie infrastruktury technicznej</u></p> <p>Średni stan techniczny dróg</p> <p>Braki w wodociągach</p> <p>Brak kanalizacji</p> <p>Brak gminnej oczyszczalni ścieków</p> <p>Brak gazyfikacji (jedynie gaz bezprzewodowy)</p>
<p><u>W zakresie turystyki i rekreacji</u></p> <p>Naturalne warunki sprzyjające rozwojowi bazy turystyczno-rekreacyjnej</p> <p>Brak zakładów przemysłowych zagrażających środowisku przyrodniczemu</p> <p>Korzystny mikroklimat</p>	<p><u>W zakresie turystyki i rekreacji</u></p> <p>Brak bazy turystycznej</p> <p>Brak tradycji turystycznych</p> <p>Mały stopień zalesienia gminy</p> <p>Brak zaplecza gastronomicznego</p> <p>Słabo rozwinięta sieć sklepów</p> <p>Brak odpowiedniej sieci stacji paliw i stacji obsługi samochodów</p>

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p><u>W zakresie środowiska naturalnego i kulturowego</u></p> <p>Dobra dostępność komunikacyjna do ośrodka powiatowego w Radomsku i Częstochowie (woj. śląskie)</p> <p>Istnienie potencjalnych terenów dla rozwoju turystyki i funkcji letniskowej</p> <p>Popularyzacja gminy poprzez rozpoczęcie akcji promocyjnej</p>	<p><u>W zakresie środowiska naturalnego i kulturowego</u></p> <p>Brak możliwości rozwoju produkcji w oparciu o lokalne naturalne surowce mineralne</p>
<p><u>W zakresie uwarunkowań społecznych</u></p> <p>Wzrost dochodu budżetu gminy w ostatnich latach</p> <p>Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa</p>	<p><u>W zakresie uwarunkowań społecznych</u></p> <p>Utrzymywanie się wysokiej liczby osób pozostających bez pracy w o-kresie dłuższym niż 12 miesięcy</p> <p>Wzrastające bezrobocie ludzi młodych i pracowników niewykwalifikowanych</p>
<p><u>W zakresie rolnictwa i gospodarki żywnościowej</u></p> <p>Możliwość rozwoju produkcji warzyw i owoców</p> <p>Możliwość budowy i rozbudowy firm w gospodarstwach dwu- i wielozawodowych</p> <p>Odpowiednie warunki do podejmowania i rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego</p>	<p><u>W zakresie rolnictwa i gospodarki żywnościowej</u></p> <p>Niska dochodowość pracy w rolnictwie</p> <p>Malejąca konkurencyjność produktów rolnych</p> <p>Kurczenie się rynków zbytu na lokalne produkty rolne</p> <p>Pauperyzacja społeczeństwa gminy</p>

<p>Dogodne warunki do rozwoju działalności produkcyjno - chałupniczej (tworzenie małych przedsiębiorstw)</p> <p>Możliwość tworzenia wsi ekologicznych</p> <p>Możliwość znacznych dolesień</p> <p>Właściwe warunki do produkcji zdrowej żywności w północno-wschodniej części gminy</p>	<p>(występowanie znacznej ilości gospodarstw drobnych i bardzo małych poniżej 1 ha użytków rolnych nie gwarantujących utrzymania rodziny i inwestowania w rozwój i doskonalenie produkcji rolniczej)</p> <p>Niewystarczające środki finansowe rolników na restrukturyzację gospodarstw i wzrost produkcji</p> <p>Brak niezbędnego kapitału mieszkańców gminy na uruchamianie pozarolniczej działalności gospodarczej, co w konsekwencji może zahamować realizację programów rozwojowych</p> <p>Brak polityki wspierania produkcji rolnej przez budżet państwa</p>
<p><u>W zakresie działalności produkcyjnej, usługowej i handlowej</u></p> <p>Możliwość wykorzystania wolnej siły roboczej w robotach publicznych i interwencyjnych</p> <p>Możliwość rozbudowy istniejących na terenie gminy firm i zakładów pracy w celu zwiększenia zatrudnienia</p> <p>Odpowiednie warunki do zapewnienia potencjalnym turystom miejsca na postój z zapleczem paliwowym i gastronomicznym</p>	<p><u>W zakresie działalności produkcyjnej, usługowej i handlowej</u></p> <p>Brak inwestorów strategicznych</p> <p>Konkurencyjna pozycja sąsiednich gmin</p> <p>Trudności w uzyskaniu kredytów, brak preferencyjnych linii kredytowych dla potencjalnych inwestorów</p> <p>Niekorzystne regulacje prawne</p>

W zakresie infrastruktury technicznej

Możliwość dalszego rozwoju sieci nowoczesnej infrastruktury

Możliwość skanalizowania części gminy dzięki planowanej budowie gminnej oczyszczalni ścieków

W zakresie turystyki i rekreacji

Możliwość rozwoju agroturystyki na terenie gminy

Szansa na budowę bazy turystycznej w oparciu o nowoczesną infrastrukturę techniczną

Rozwój specjalistycznej produkcji rolniczej gminy dla potrzeb działalności rekreacyjno-turystycznej (zdrowa żywność)

Możliwość stworzenia turystyki rowerowej i pieszej (ścieżki rowerowe i szlaki piesze)

Możliwość wykorzystania zewnętrznych środków pomocowych

W zakresie infrastruktury technicznej

Spadek przydziału środków z budżetu państwa przy jednoczesnym

zwiększeniu zadań samorządu

Szczupłość środków budżetowych na inwestycje

W zakresie turystyki i rekreacji

Konkurencyjność ze strony gmin posiadających tereny przyrodniczo atrakcyjniejsze (obszary prawnie chronione np. parki narodowe i krajobrazowe)